

«ԿՈՒԲ ԻՆՎԵՍՏ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆԻՄԻ 30-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎՈՂ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ
ՀԱՄԱՐ

Երևան-2023

1. Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում

«Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ-ն ստեղծվել է 2017թ.: 2017թ. փետրվարի 3-ին Ընկերությունը գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում որպես ներդրումային ընկերություն և ստացել է իր անունից և իր հաշվին արժեթղթերով գործարքների կատարման թիվ 0013 լինցենզիան: 2022թ.-ին լինցենզիան վերաձևակերպվել է, համաձայն որի Ընկերությունը իրականացնում է նաև ներդրումային ծառայությունների մատուցում: «Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ-ի ղեկավար մարմիններն են բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը և գործադիր տնօրենը: Գործադիր տնօրենի պաշտոնը զբաղեցնում է Արմեն Տեր-Հակոբյանը: Ընկերության ղեկավարության վարձատրության չափը որոշվում է կառավարման համապատասխան մարմնի որոշմամբ:

Կարգավորման միջավայրը

Կարգավորող մարմինները բազմաթիվ ձևերով վերահսկում են Ընկերության գործունեությունը, և կարող են իրականացնել կանոնավոր ստուգումներ՝ կիրառելի օրենսդրության, կանոնակարգերի և կանոնների հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով: Այս օրենսդրությունը, կանոնակարգերը և կանոնները կարգավորում են գործունեության տարբեր ասպարեզները, ներառյալ՝ վաճառքի և մարքեթինգային գործունեությունը, թրեյդինգային գործառնությունները, հաճախորդների ակտիվների գծով կիրառվող մոտեցումը, շարունակական մասնագիտական վերապատրաստումը, փողերի լվացման կանխարգելման գործունեությունը, հաճախորդի ճանաչման քաղաքականությունը, հաշվետվությունների և հաշվառման վարումը, ինչպես նաև տնօրենների, ղեկավար և շարքային աշխատակիցների վարվելակարգի կանոնները:

Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունը իրականացնում է ՀՀ-ում, հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, իրավական ու ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, կարող է լրացուցիչ բարդություններ ստեղծել Հայաստանում գործող ընկերությունների համար:

Ընկերության ակտիվները հիմնված են ՀՀ-ում: Զարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթարկվում զանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրների շուկաները: Ինչպես դիտվել է նախկինում, փաստացի կամ թվայնալ ֆինանսական խնդիրները կամ զարգացող տնտեսությամբ երկրներում ներդրումների հետ կապված հնարավոր ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի ներդրումային միջավայրի և նրա տնտեսության ընդհանուր վիճակի վրա: Ընկերության ակտիվների վրա բացասական ազդեցություն կարող են ունենալ ընդհանուր տնտեսական վիճակը, արժեթղթերի շուկայում, կանոնադրական դաշտում և աշխարհաքաղաքական այլ փոփոխությունները, որոնք բոլորն էլ դեր ունեն ակտիվների գնահատման, թրեյդինգային գործունեության, սոկոսադրույքների, ներդրողների ընդհանուր սրամադրվածության նկատմամբ, և դուրս են Ընկերության վերահսկողությունից:

Կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են ընթացիկ գործառնական և բիզնես միջավայրի ազդեցությունը Ընկերության գործունեության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատումներից:

Ֆինանսական կազմակերպությունները, որպես կանոն, պետք է ունենան փողերի լվացման կանխարգելման քաղաքականություններ, իրականացնեն աշխատակիցների հատուկ վերապատրաստման դասընթացներ, նշանակեն փողերի լվացման և կանխարգելման համար պատասխանատու աշխատակցի: Ավելին, տվյալների գաղտնիության և պաշտպանության ոլորտում կանոնակարգային գործառնությունները ողջ աշխարհում շարունակաբար զարգանում են և պայմանավորված են հիմնականում տեխնոլոգիաների զարգացմամբ, և որպես արդյունք՝ տեղեկատվության արագ տարածման հնարավորություններով: Ընկերության հանդեպ կիրառելիության շրջանակներում պետք է ապահովվի համապատասխանություն այդ կանոնակարգային պահանջների հետ: Ղեկավարության կողմից սահմանվել են քաղաքականություններ և ընթացակարգեր՝ այդ կանոնակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Ընկերության բաժնետերերն են հանդիսանում Արմեն Տեր-Հակոբյանը և Արմինե Նաջարյանը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրված են 2023թ. հուլիսի 14-ին:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

2.1 Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջներին և Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը համապատասխան:

2.2 Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար Ընկերության կողմից ընդունված չափման հիմունք է հանդիսանում սկզբնական արժեքը, որը սովորաբար համակցվում է այլ չափման հիմունքների հետ: Այլ չափման հիմունքներ կիրառելիս Ընկերությունը ներկայացնում է բացահայտումներ համապատասխան ծանոթագրություններում:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած դեպքերի և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են, ելնելով անընդհատության հիմունքից, որը ենթադրում է ակտիվների իրացում և պարտավորությունների մարում բնականոն գործունեության ընթացքում և որ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում գործունեությունը դադարեցնելու կամ էական կրճատելու մտադրություն կամ անհրաժեշտություն չկա:

2.5 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2.6 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է սույն ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ա) Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված փոխարժեքը: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որպես զուտ օգուտ (կորուստ) արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնք ճանաչվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերաչափումից առաջացող զուտ օգուտի կամ վնասի տարբ:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

բ) Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարում շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Ընկերությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմած գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, այլևս վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը: Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, եթե դասակարգված են որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող
- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող:

Դասակարգումը որոշվում է հիմնվելով երկու ստորև բերվածների վրա՝

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդել
- Ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրեր

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

ՖՀՄՍ 9 շրջանակներում բոլոր ճանաչված ֆինանսական ակտիվները պետք է հետագայում չափվեն ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով, հիմք ընդունելով կազմակերպության ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը և ֆինանսական ակտիվների դրամական հոսքերի բնութագրերը:

Մասնավորապես՝

• Բիզնես մոդելում առկա պարտքային գործիքները, որոնց նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը և որոնք ունեն պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ , հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

• Բիզնես մոդելում առկա պարտքային գործիքները, որոնց նպատակն է ոչ միայն հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը, այլև վաճառել պարտքային գործիքները և որոնք ունեն պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ, հետագայում չափվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով:

• Բոլոր այլ պարտքային գործիքները (պարտքային գործիքներ իրական արժեքի հիմունքով կառավարվող կամ վաճառքի համար պահվող) և բաժնային գործիքներում ներդրումները հետագայում չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Պարտքային գործիքներ՝ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող

Ընկերությունը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը և չափումը՝ հիմք ընդունելով ակտիվի՝ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հատկանիշները և ակտիվի կառավարման մասով Ընկերության բիզնես մոդելը:

Ամորտիզացված արժեքով դասակարգվող ակտիվների պայմանագրային պայմանները պետք է առաջացնեն դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ (ՄՄԳՏՎ):

ՄՄԳՏՎ թեստի նպատակներով, մայր գումար է հանդիսանում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Մայր գումարը կարող է փոփոխվել ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում (եթե առկա են մայր գումարի մարումներ): Տոկոսն իրենից ներկայացնում է հատուցումներ ժամանակի մեջ դրամի արժեքի մասով, որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում չմարված մայր գումարի գծով վարկային ռիսկի և այլ հիմնական վարկային ռիսկերի և ծախսերի, ինչպես նաև շահույթի սահմանաչափի մասով: ՄՄԳՏՎ գնահատումը իրականացվում է այն արժույթով, որով արտահայտվում է ֆինանսական ակտիվը:

Պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ, համապատասխանում են հիմնական պարտքային համաձայնությանը: Պայմանագրային պայմանները, որոնք ներկայացնում են պայմանագրով նախատեսված այն դրամական հոսքերի ռիսկերի կամ անկայունության ենթարկվածությունը, որոնք չեն վերաբերվում հիմնական պարտքային համաձայնությանը, ինչպիսիք են բաժնետոմսերի կամ ապրանքների գների փոփոխության ռիսկերի ենթարկվածությունը, չեն առաջացնում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ: Ստեղծված կամ ձեռք բերված ֆինանսական ակտիվը կարող է հանդիսանալ հիմնական պարտքային համաձայնագիր, անկախ այն բանից, որ այն հանդիսանում է վարկ իր իրավական ձևով:

Ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով բիզնես մոդելի գնահատումն իրականացվում է ՖՀՄՍ 9 սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվի դասակարգումը որոշելու նպատակով: Բիզնես մոդելը կիրառվում է հետադարձ հիմունքներով բոլոր այն ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, որոնք առկա են եղել ՖՀՄՍ 9 սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ: Ընկերությունը որոշում է բիզնես մոդելների մակարդակ, որն արտացոլում է ֆինանսական ակտիվների խմբերի համատեղ կառավարման ձևը հատուկ բիզնես նպատակների իրականացման համար:

Ընկերության բիզնես մոդելը կախված չէ առանձին գործիքի մասով ղեկավարության մտադրություններից, հետևաբար, բիզնես մոդելի գնահատումը իրականացվում է՝ հիմք ընդունելով ավելի բարձր մակարդակի համախմբման, այլ ոչ անհատապես դիտարկման սկզբունքը: Ընկերությունն ունի մեկ բիզնես մոդել ֆինանսական գործիքների կառավարման մասով, որն արտացոլում է Ընկերության՝ իր ֆինանսական ակտիվների կառավարման մեթոդները դրամական հոսքեր ստեղծելու նպատակով: Ընկերության բիզնես մոդելները որոշում են, արդյոք դրամական միջոցները առաջանում են պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հավաքագրումից, ֆինանսական ակտիվների վաճառքից կամ այս երկու բաղադրիչների կիրառումից:

Բիզնես մոդելի գնահատման ընթացքում Ընկերությունը հաշվի է առնում հասանելի համապատասխան ողջ տեղեկատվությունը: Այնուամենայնիվ, այս գնահատումը չի իրականացվում հիմք ընդունելով այն սցենարները, որոնք Ընկերությունը չի կարող կանխատեսել, այսպես կոչված «վատագույն իրավիճակ» կամ «սթրեսային իրավիճակ» սցենարները:

Ընկերությունը հաշվի է առնում հետևյալ հասանելի ողջ տեղեկատվությունը՝

- Ինչպես է գնահատվում և ներկայացվում կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմին բիզնես մոդելի և այդ բիզնես մոդելում առկա ֆինանսական ակտիվների գործունեության արդյունքները,
- Այն ռիսկերը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում առկա ֆինանսական ակտիվների) գործունեության արդյունքների վրա, և մասնավորապես, այդ ռիսկերի կառավարման մոդելները, և
- Ինչպես են բիզնես կառավարիչները վարձատրություն ստանում (արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքի, թե հավաքագրված պայմանագրային դրամական հոսքերի վրա):

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Ընկերությունը որոշում է, արդյոք նոր ճանաչված ֆինանսական ակտիվները հանդիսանում են արդեն առկա բիզնես մոդելի մաս կամ արդյոք արտացոլում են նոր բիզնես մոդելի սկիզբը: Ընկերությունը վերագնահատում է իր բիզնես մոդելները յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանում, որոշելու համար, արդյոք բիզնես մոդելները փոփոխություններ են կրել նախորդ ժամանակաշրջանից ի վեր: Ընթացիկ ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությունը բիզնես մոդելներում փոփոխություններ չի հայտնաբերել:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Այն դեպքում, երբ արտաքին գործիքը, որը չափվում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, ապաճանաչվում է, ապա կուտակային օգուտը/վնասը, նախկինում ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում: Եվ, հակառակը, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային գործիքների կուտակային օգուտը/վնասը, նախկինում ճանաչված համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, հետագայում չի վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, այլ տեղաշարժվում է սեփական կապիտալում:

Պարտքային գործիքները, որոնք հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, ենթակա են արժեզրկման:

Վերադասակարգում

Այն դեպքում, երբ բիզնես մոդելը, որի շրջանակներում Ընկերությունը պահում է ֆինանսական ակտիվներ, փոփոխվում է, ապա այդ փոփոխված ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են: Նոր կատեգորիային վերաբերող դասակարգման և չափման պահանջները կիրառվում են հեռանկարային հիմունքներով առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրվանից, բիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո, ինչը հանգեցրել է Ընկերության ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգմանը:

Արժեզրկում

Ակնկալվող վարկային կորուստները (ԱՊԿ) պետք է չափվեն կորուստների գծով պահուստի հաշվառման միջոցով՝ ստորև նշվածների համարժեք գումարի չափով՝

- Ակնկալվող պարտքային կորուստները 12 ամիսների ընթացքում. ակնկալվող կորուստներ վարկի գործողության ողջ ընթացքից ակնկալվող, որոնք արդյունք են ֆինանսական գործիքի պարտազանցման դեպքերի, և որոնք կարող են տեղի ունենալ հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող 12 ամիսների ընթացքում (ինչպես նշված է փուլ 1-ում), կամ

- Ամբողջական ակնկալվող պարտքային կորուստներ. Ակնկալվող կորուստներ վարկի գործողության ողջ ընթացքում, այսինքն՝ կորուստներ, որոնք արդյունք են ֆինանսական գործիքի գործողության ընթացքում հնարավոր պարտազանցման դեպքերի (ինչպես նշված է փուլ 2-ում և 3-ում):

Ամբողջական ակնկալվող վարկային կորուստների գծով պահուստի հաշվառում է պահանջվում, եթե այդ ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը զգալիորեն ավելացել է սկզբնական ճանաչումից հետո: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքների համար ԱԿ-ները չափվում են 12-ամսյա ԱԿ-ի չափով:

Ակնկալվող վարկային կորուստները՝ ԱՊԿ-ները վարկային կորուստների ներկա արժեքի՝ հավանականության վրա հիմնված հաշվարկներ են: Դրանք չափվում են Ընկերության պայմանագրային հիմունքներով վճարման ենթակա դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության ներկա արժեքի հիման վրա, որն Ընկերությունն ակնկալում է ստանալ տարբեր տնտեսական սցենարների համեմատության արդյունքում՝ զեղչված ակտիվի արդյունավետ տոկոսադրույքի չափով:

Մինևույն տնտեսական ռիսկի հատկանիշներ ունեցող պորտֆելների դեպքում Ընկերությունը ԱՊԿ-ն կչափի հավաքական հիմունքով: Կորուստների գծով պահուստների գնահատումը կհիմնվի ակտիվների ակնկալվող դրամական հոսքերի ներկա արժեքի վրա՝ կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտազանցման սահմանումը

ԱՊԿ-ի սահմանման համար կարևոր է սահմանել պարտազանցումը: Վերջինիս սահմանումը օգտագործվում է ԱՊԿ-ի չափը և կորուստների գծով պահուստները 12-ամսյա կամ ամբողջական ԱՊԿ-ի վրա հիմնված լինելը որոշելու համար, քանի որ դեֆոլտը՝ դեֆոլտի հնարավորության (ԴՀ) բաղադրիչ է, որն ազդում է ԱՊԿ-ի գնահատման, ինչպես նաև վարկային ռիսկի զգալի աճի հայտնաբերման վրա: Ընկերությունը ստորև նշված հանգամանքների դեպքում արձանագրում է պարտազանցում.

- Երբ փոխառուն ունի ավելի քան 90 օր ժամկետանց ցանկացած էական պարտավորություն Ընկերությանը, կամ
- Հավանական է, որ փոխառուն ամբողջությամբ չի վճարի իր պարտավորությունները

Պարտազանցման սահմանումը համապատասխանեցվում է տարբեր տեսակի ակտիվների տարբեր առանձնահատկություններն արտացոլելու նպատակով:

Փոխառուի՝ իր պարտքային պարտավորությունների չկատարման հավանականության գնահատման նպատակով Ընկերությունը հաշվի է առնում միայն քանակական տեղեկատվությունը: Քանակական տեղեկատվությունը ներառում է նույն փոխառուի այլ պարտավորությունների չկատարման կամ վճարի ուշացման մասին տվյալներ, որոնք այս վերլուծության կարևոր մասն են հանդիսանում:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ընկերությունը վերահսկում է արժեզրկման պահանջներին ենթակա բոլոր ֆինանսական ակտիվները, դրանց սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի հնարավոր աճը գնահատելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի դեպքում Ընկերությունը կշափի կորուստների գծով պահուստները՝ հիմնվելով պարտքի գործողության ողջ ընթացքի համար հաշվարկվող ԱՊԿ-ի վրա, այլ ոչ 12-ամսյա ԱՊԿ-ի վրա:

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի գնահատման նպատակով Ընկերությունը համեմատում է հետևյալը՝ ֆինանսական գործիքի դեֆոլտի ռիսկը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ հիմնված գործիքի գծով մարման մնացորդային պարտավորության վրա, և ֆինանսական գործիքի տեղի ունեցած դեֆոլտի ռիսկը, որն ակնկալվում էր մնացորդային պարտավորության մարման գծով՝ գործիքի սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ: Այս գնահատումը կատարելիս Ընկերությունը հաշվի կառնի միայն քանակական տեղեկությունները:

Ֆինանսական ակտիվների վերափոխումը և ապաճանաչումը

Ֆինանսական ակտիվների վերափոխումները տեղի են ունենում այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը կառավարող պայմանագրային պայմանները վերանայվում են կամ այլ կերպ փոփոխվում են ֆինանսական ակտիվների սկզբնական ճանաչման և մարման ժամկետի միջև: Փոփոխությունը ազդեցություն է ունենում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի գումարի և/կամ ժամկետների վրա անմիջապես կամ ապագայում:

Ֆինանսական ակտիվի փոփոխման դեպքում Ընկերությունը գնահատում է, արդյոք այս փոփոխության արդյունքում առաջանում է ապաճանաչում: Ընկերության քաղաքականության համաձայն, փոփոխությունների արդյունքում առաջանում է ապաճանաչում, երբ այդ փոփոխությունը հանգեցնում է էապես տարբերվող այլ պայմանագրային պայմանների առաջացմանը: Որոշելու համար, արդյոք փոփոխված պայմանները էապես տարբերվում են սկզբնական պայմանագրային պայմաններից, Ընկերությունը հաշվի է առնում հետևյալը՝

- Որակական գործոններ, ինչպիսիք են այն պայմանագրային դրամական հոսքերը, որոնք փոփոխությունից հետո չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ, փոխարժեքի կամ պայմանագրային կողմի փոփոխությունը, տոկոսադրույքների, ժամկետայնության, պայմանագրային դրույթների փոփոխությունը:

Եթե այս փոփոխությունները չեն պարզաբանում էական փոփոխությունները, ապա՝

- Իրականացվում է քանակական գնահատում՝ համեմատելով սկզբնական պայմաններով մնացյալ պայմանագրային դրամական հոսքերի ներկա արժեքը և վերանայված պայմաններով պայմանագրային դրամական հոսքերը: Այդ գումարները գեղջվում են սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով: Եթե ներկա արժեքի տարբերությունը 10 տոկոսից ավել է, ապա Ընկերությունը որոշում է, որ առկա է պայմանագրի նշանակալի տարբերություն, ինչը հանգեցնում է ապաճանաչման:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ԱՊԿ գծով պահուստները չափվում են ապաճանաչման օրվա դրությամբ՝ ակտիվի գուտ հաշվեկշռային արժեքը այդ օրվա դրությամբ որոշելու նպատակով: Վերանայված հաշվեկշռային արժեքի և նոր պայմաններով նոր ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի միջև տարբերությունը առաջացնում է ապաճանաչման մասով օգուտ կամ վնաս: Նոր ֆինանսական ակտիվը կունենա 12-ամսյա ԱՊԿ-ի հիմունքներով չափվող կորուստների գծով պահուստ, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նոր վարկը կհամարվի արժեզրկված առաջացման պահին: Սա կիրառվում է միայն այն դեպքում, երբ նոր վարկի իրական արժեքը ճանաչվում է իր վերանայված անվանական արժեքի նշանակալի գեղջով, քանի որ դեռ առկա է դեֆոլտի ռիսկը, ինչը փոփոխությունների արդյունքում չի նվազել: Ընկերությունը վերահսկում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկը՝ գնահատելով որակական և քանակական տեղեկատվությունը (օր.՝ արդյոք փոխառուն ունի ժամկետանց օրեր նոր պայմանների պարագայում):

Երբ ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները փոփոխվում են, ինչը ապաճանաչման չի հանգեցնում, Ընկերությունը որոշում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի զգալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, համեմատելով՝

- Սկզբնական ճանաչման ամսաթվի դրությամբ և սկզբնական պայմանագրային պայմաններով գնահատված ամբողջական ԴՀ-ն, և

- Փոփոխված պայմանագրային պայմաններով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ամբողջական ԴՀ-ն:

Ինչ վերաբերում է Ընկերության՝ պարտքային պայմանների վերանայման քաղաքականության շրջանակներում փոփոխված ֆինանսական ակտիվներին, երբ այդ փոփոխության արդյունքում ապաճանաչում չի առաջացել, ապա ԴՀ-ի գնահատումն արտացոլում է Ընկերության կարողությունը հավաքել փոփոխված պայմաններով դրամական միջոցները՝ հիմք ընդունելով Ընկերության նախկին փորձը համաներման նմանատիպ գործընթացների պարագայում, ինչպես նաև տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ, որոնք են փոխառուի պարտաճանաչ վճարման կարողությունը փոփոխված պայմանագրային պայմանների շրջանակներում: Եթե վարկային ռիսկը շարունակում է մնալ ավելի բարձր, քան ակնկալվում էր սկզբնական ճանաչման ժամանակ, ապա կորուստների գծով պահուստը կրկին չափվելու է ամբողջական ԱՊԿ-ին համարժեք գումարով: Վերանայված պայմաններով ակտիվների

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

կորուստների գծով պահուստը հիմնականում կչափվի՝ հիմք ընդունելով 12-ամսյա ԱՊԿ, երբ առկա է փոխառուի վճարունակության բարելավման վկայություն, ինչը հանգեցնում է նախկինում վարկային ռիսկի նշանակալի աճի նվազեցմանը:

Այն դեպքում, երբ փոփոխությունների արդյունքում ապաճանաչում չի առաջանում, Ընկերությունը հաշվարկում է այդ փոփոխությունների օգուտը/կորուստը՝ համեմատելով համախառն հաշվեկշռային արժեքը փոփոխությունից առաջ և հետո (բացառությամբ ԱՊԿ գծով պահուստի): Այնուհետև Ընկերությունը գնահատում է ԱՊԿ-ն փոփոխված ակտիվի մասով, երբ փոփոխված ֆինանսական ակտիվից առաջացած ակնկալվող դրամական հոսքերը ընդգրկվում են սկզբնական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների նվազեցման հաշվարկում:

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (ներառյալ էապես տարբեր պայմանագրային պայմանների փոփոխման արդյունքում առաջացած սպառումը) կամ երբ ֆինանսական ակտիվի և վերջինիս սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները փոխանցվում են երրորդ կողմի: Եթե Ընկերությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ: Եթե Ընկերությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, ապա Ընկերությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև ստացված հատույցի դիմաց գրավադրված փոխառությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ամբողջությամբ ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և ստացված և ստացման ենթակա հատուցումների և կուտակային օգուտի/վնասի գումարի տարբերությունը, որը ճանաչվել էր այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում և կուտակվել սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային ներդրումային գործիքների, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող, երբ կուտակային օգուտը/վնասը, նախկինում ճանաչված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, հետագայում չի վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվը մասնակի ապաճանաչելիս (օրինակ՝ երբ Ընկերությունը պահպանում է փոխանցված ակտիվի մի մասը հետզնելու օպցիոնը), ապա Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջև, որն այն այլևս չի ճանաչում՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և դրա վրա բաշխված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարների տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչվել, և այլևս չճանաչվող մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Սա չի կիրառվում բաժնային ներդրումային գործիքների մասով, որոնք դասակարգվել են որպես այլ համապարփակ եկամուտի միջոցով իրական արժեքով չափվող, քանի որ կուտակված օգուտը/վնասը, նախկինում ճանաչված այլ համապարփակ եկամուտում, հետագայում չի վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում:

Դուրսգրում

Պարտքային գործիքները դուրս են գրվում, երբ Ընկերությունը չունի իրատեսական ակնկալիքներ ֆինանսական ակտիվի վերականգնման մասով (ամբողջական կամ մասնակի): Այս դեպքում Ընկերությունը որոշում է, որ փոխառուն չունի համապատասխան ակտիվներ կամ եկամտի բավարար աղբյուրներ դուրս գրման ենթակա գումարների մարման նպատակով: Դուրսգրումը ներառում է ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչում: Ընկերությունը կարող է կիրառել հարկադիր գործողություններ դուրս գրված ֆինանսական ակտիվների մասով: Ընկերության հարկադիր գործունեության արդյունքում հավաքագրված գումարները կառաջացնեն արժեզրկման գծով օգուտ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստները ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ՝

- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազեցում;

- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների արժեզրկումից կորուստները չեն հաշվանցվում ֆինանսական ակտիվների համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների հետ, փոխարենը դրանք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Քանի որ այս ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներն իրենց իրական արժեքներն են՝ արժեզրկումից առաջացող փոփոխություններն արդեն իսկ ներառված են այդ արժեքների մեջ: Այնուամենայնիվ, կորուստների գծով պահուստները ներառվում են այլ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

համապարփակ ֆինանսական արդյունքների «Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ» հոդվածում:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են կամ որպես «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» կամ «այլ ֆինանսական պարտավորություններ»:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է առևտրական նպատակով կամ դասակարգվում է որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է առևտրական նպատակով կամ դասակարգվում է որպես իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող, եթե՝

- Այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- Սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ

- Այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը նախատեսված չէ կամ չի օգտագործվում որպես հեջավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական պարտավորություններից կամ պայմանական հատուցումից, որը կարող է վճարվել ձեռք բերողի կողմից որպես բիզնեսի միավորման մաս, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե՝

- Նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ

- Ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Ընկերության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ

- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունները սահմանվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասը, որոնք առաջանում են շահույթում կամ վնասում ճանաչվող վերաչափման արդյունքում այն դեպքում, երբ նրանք չեն հանդիսանում հեջային գործիքների մաս: Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գուտ օգուտը կամ վնասը ներառում է ցանկացած տոկոս, որը վճարվել է ֆինանսական պարտավորության գծով և ներառում է «իրական արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներից գուտ եկամուտ» տողում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների հաշվետվությունում:

Այնուամենայնիվ, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների մասով, երբ ֆինանսական պարտավորության իրական արժեքի փոփոխությունը, որը վերագրելի է այդ պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխությանը, ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամուտում, եթե այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխության ազդեցության ճանաչումը չի առաջացնում կամ մեծացնում հաշվառման անհամապատասխանությունը շահույթում կամ վնասում: Պարտավորության իրական արժեքի փոփոխության մասով մնացած գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված ֆինանսական պարտավորության վարկային ռիսկերին վերագրելի իրական արժեքի փոփոխությունները հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, այլ փոխանցվում են չբաշխված շահույթ ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչելիս:

Այն դեպքում, երբ Ընկերությունը որոշում է, արդյոք այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված պարտավորության վարկային ռիսկերի փոփոխությունների ճանաչումը շահույթում կամ վնասում հաշվառման անհամապատասխանություն է առաջացրել կամ մեծացրել, գնահատում է, արդյոք պարտավորության պարտքային ռիսկերի փոփոխության ազդեցությունը հաշվանցելու է շահույթում կամ վնասում՝ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

վնասի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի փոփոխությամբ պայմանավորված: Այս որոշումը իրականացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները (այդ թվում՝ վարկերը և փոխառությունները) սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, առանց գործարքի ծախսերի: Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի և տոկոսային ծախսի տեղաբաշխման հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ավելի մանրամասն ներկայացված է «Տոկոսային եկամուտներ և տոկոսային ծախսեր» բաժնում:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Ընկերության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված ու վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Երբ միևնույն փոխատուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, Ընկերությունը հաշվի է առնում գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանների կամ դրա մի մասի նշանակալի փոփոխությունը որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր պարտավորության ճանաչում:

Ենթադրվում է, որ պայմանագրային պայմանները զգալիորեն տարբերվում են այն դեպքում, երբ նոր պայմաններով դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը (ներառյալ վճարված գումարները, հանած յուրաքանչյուր վճար, ստացված և զեղչված՝ օգտագործելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը) առնվազն 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացորդային դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Տոկոսային եկամուտներ և տոկոսային ծախսեր

Ֆինանսական գործիքների մասով տոկոսային եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են «գուտ տոկոսային եկամտում» որպես «տոկոսային եկամուտ» և «տոկոսային ծախս» շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն տոկոսադրույքն է, որը ճշգրտորեն զեղչում է ֆինանսական գործիքների ապագա գնահատված դրամական հոսքերը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ, ըստ անհրաժեշտության, ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների գուտ հաշվեկշռային արժեքին: Ապագա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները:

Վճարներ և կոմիսիոն ծախսեր

Վճարները և կոմիսիոն ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունների կատարմանը համապատասխան:

Ռեպո պայմանագրեր

Ռեպո պայմանագրով ստացված և տրված արժեթղթեր՝ Ռեպո պայմանագրերով ստացված արժեթղթերը հաշվառվում են արտահաշվեկշռում՝ որպես տրամադրված փոխառությունների ապահովություն: Ռեպո պայմանագրերով ստացված արժեթղթերի դիմաց վճարված գումարները հաշվառվում են որպես տրամադրված փոխառություններ: Ռեպո պայմանագրերով տրված արժեթղթերը հաշվառվում են հաշվեկշռում՝ իրենց բնույթին համապատասխան: Ռեպո պայմանագրերով տրված արժեթղթերի դիմաց ստացված գումարները հաշվառվում են որպես ստացված փոխառություններ:

Ռեպո պայմանագրերով ստացվելիք և/կամ վճարվելիք տոկոսները հաշվեգրման հիմունքով ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

զ) Հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են երկարաժամկետ վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի առանձին մասերի փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են այդ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ մասի մեջ մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Հիմնական միջոցների ընթացիկ սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում դրանց կատարման ժամանակ:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է մաշվող գումարի նկատմամբ, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվի սկզբնական արժեքը կամ դրան փոխարինող գումարը՝ հանած մնացորդային արժեքը: Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի համար գնահատված օգտակար ծառայությունների ընթացքում, քանի որ դա առավելագույնս է արտացոլում ակտիվներում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտների սպառման ակնկալվող եղանակը: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Մաշվածության հաշվարկման մեթոդները, օգտակար ծառայությունները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում են:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային և կապի միջոցներ	- 3 տարի
Տնտեսական և գրասենյակային գույք	- 8 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	- 8 տարի

դ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ընկերության կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ դրանք ավելացնում են այն կոնկրետ ակտիվում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները, որին դրանք վերաբերում են:

Բոլոր մնացած հետագա ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում կատարման ժամանակ: Ամորտիզացիան հաշվարկվում է ամորտիզացվող գումարի նկատմամբ, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվի սկզբնական արժեքը կամ դրան փոխարինող գումարը՝ հանած մնացորդային արժեքը: Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային հիմունքով՝ ոչ նյութական ակտիվների գնահատված ամորտիզացիոն ժամկետների ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների գնահատված ամորտիզացիոն ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային հաշվապահական ծրագիր - 10 տարի

ե) Վարձակալություն

Ընկերությունը որպես վարձակալ վարձակալության պայմանագրի սկզբնական ճանաչման պահին ճանաչում է ակտիվի օգտագործման իրավունք և վարձակալական պարտավորություն, բացառությամբ ցածրարժեք և կարճաժամկետ վարձակալությունների՝ ՖՀՄՍ 16-ով նախատեսված բացառությունների:

Սկզբնական ճանաչումը

Սկզբնական ճանաչման ամսաթվին Ընկերությունը չափում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը սկզբնական արժեքով, որը ներառում է հետևյալ տարրերը.

- վարձակալական պարտավորության սկզբնական ճանաչման արժեքը,
- ճանաչման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձակալական վճարները, հանած վարձակալության գծով ստացված խրախուսող պայմանների ազդեցությունը,
- կրած սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
- վարձակալված ակտիվի ազատման, վերականգման կամ ապամոնտաժման ծախսերի գնահատականը:

Սկզբնական ճանաչման ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալական պարտավորությունը՝ որպես այդ ամսաթվի դրությամբ վճարման ենթակա վարձակալական վճարների ներկա արժեք: Վարձակալական վճարները

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

գեղջվում են վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, եթե այն հնարավոր է որոշել Ընկերությունը գեղջվում համար օգտագործում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո վարձակալը չափում է ակտիվի օգտագործման իրավունքը սկզբնական արժեքով՝

- հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումը
- ճշգրտված վարձակալական պարտավորության վերաչափումով:

Ակտիվի օգտագործման իրավունքի մաշվածության հաշվարկի համար հիմք է հանդիսանում հիմնական միջոցների մաշվածության Ընկերությունը քաղաքականությունը: Սկզբնական ճանաչումից հետո Ընկերությունը վերաչափում է վարձակալական պարտավորությունը՝

• մեծացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալական պարտավորության նկատմամբ հաշվեզրվող տոկոսը

- փոքրացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վճարած վարձակալական վճարները

- վերաչափելով հաշվեկշռային արժեքը՝ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանագրի վերաչափումները կամ փոփոխությունները

զ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են պահանջները բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

է) Մեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով: Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Ընկերության կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով: Շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

ը) Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող արդյունքի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուրվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի բիզնեսի միավորումներից):

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք կապված են դուստր ընկերություններում և ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումների ու համատեղ ձեռնարկումներում մասնակցությունների հետ, բացառությամբ այն դեպքերի, որտեղ Ընկերությունը ի վիճակի է վերահսկելու ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի տեսանելի ապագայում: Նմանատիպ ներդրումների և մասնակցությունների հետ կապված նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններից առաջացող հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է հարկվող շահույթի առկա լինելը, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը, և որը կմարվի տեսանելի ապագայում: Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է գուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

թ) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Ընկերությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և եթե հավանական է, որ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե դրա ազդեցությունը զգալի է, ապա պահուստը որոշվում է ապագա դրամական արտահոսքերի զեղչման միջոցով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի վերաբերյալ շուկայի ընթացիկ գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը վերագրվող յուրահատուկ ռիսկերը:

ժ) Աշխատակիցների հատուցումներ

Երբ աշխատակիցը հաշվառման ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չզեղչված գումարը, Ընկերությունը ճանաչում է այդ տարբերությունը որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս)՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի և

բ) որպես ծախս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այլ ստանդարտներով պահանջվում կամ թույլատրվում է հատուցումների գումարը ներառել մեկ այլ ակտիվի արժեքի մեջ (օրինակ, ՀՀՄՍ 2 «Պաշարներ» և ՀՀՄՍ 16 «Հիմնական միջոցներ» ստանդարտները):

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

ա) կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ. և

բ) չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

ի) Հասույթ գնորդների հետ պայմանագրերից

Այս ստանդարտը առաջին անգամ քննարկման է դրվել 2008թ.-ին: Վերջնական տարբերակը թողարկվել է 2014թ. մայիսին: ՖՀՄՍ 15. «Հասույթ գնորդների հետ պայմանագրերից» ստանդարտի էական սկզբունքն այն է, որ Ընկերությունը պետք է հասույթը ճանաչի այն գումարով, որով որ Ընկերությունը պատկերացնում կամ ակնկալում է, որ հաճախորդներին, ըստ պայմանագրի, տրված ապրանքների կամ մատուցված ծառայությունների գումարները կստացվեն կամ կհավաքվեն Ընկերության կողմից:

Ստանդարտը տալիս է պարզ, սկզբունքների վրա հիմնված հինգ քայլ պարունակող մոդել, որը կիրառվելու է հաճախորդների հետ բոլոր պայմանագրերի հաշվառման նպատակով:

Ստանդարտի հիմնական սկզբունքը ներկայացված է հինգ քայլ ներառող մոդելում՝

Քայլ 1. նույնացնել գնորդի հետ պայմանագիրը,

Քայլ 2. նույնացնել կատարման ենթակա պարտավորությունները,

Քայլ 3. նույնացնել գործարքի գինը,

Քայլ 4. բաշխել գործարքի գինը կատարման ենթակա պարտավորություններին,

Քայլ 5. ճանաչել հասույթը, երբ ընկերությունը կատարում է կատարողական պարտավորությունները:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

յ) Պայմանականություններ

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով, ինչպես նաև միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Հայաստանի Հանրապետության հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վատթարացումը հանգեցրել է արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ: Հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների հետագա անկումը, անորոշությունները՝ պայմանավորված ուղղակի կապիտալ ներդրումների ներգրավման հնարավորություններով, գնաճը, կարող են հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա դատողություններն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքի վրա:

Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Ընկերության տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն:

Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել: Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 3. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ներդրված ավանդներից	688	726	490	1,480
Տոկոսային եկամուտներ արժեթղթերից	266,027	355,272	91,035	182,003
Տոկոսային եկամուտներ փոխառություններից	97	97	-	-
Ընդամենը	266,812	356,095	91,525	183,483

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Տոկոսային ծախսեր ստացված վարկերի դիմաց	(145,167)	(161,960)	(6,149)	(7,335)
Տոկոսային ծախսեր ռեպո համաձայնագրերի գծով	(89,698)	(175,959)	(81,895)	(160,595)
Տոկոսային ծախսեր ածանցյալ գործիքներից	(1,852)	(2,208)	(4)	(4)
Տոկոսային ծախսեր փոխառությունների գծով	(2,620)	(5,134)	-	-
Տոկոսային ծախսեր ֆին, վարձակալության գծով	(363)	(763)	-	-
Այլ տոկոսային ծախսեր	(5,685)	(5,685)	-	-
Ընդամենը	(245,385)	(351,709)	(88,048)	(167,934)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	21,427	4,386	3,477	15,549

Ծանոթագրություն 4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Արժեթղթերի փաթեթի կառավարման գծով միջնորդավճարներից	-	-	-	-
Արժեթղթերով գործարքների միջնորդավճարներից	236,496	236,496	-	-
Եկամուտներ պահառության գործունեությունից	57	81	-	-
Արժեթղթերի տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարներից	90	90	-	-
Ընդամենը	236,643	236,667	-	-

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Միջնորդավճարների գծով ծախս	(29,416)	(38,581)	(690)	(899)
Ընդամենը	(29,416)	(38,581)	(690)	(899)
Զուտ կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	207,227	198,086	(690)	(899)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

«Իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող» ներդրումներից զուտ եկամուտներ	01.04.23-30.06.23	01.01.23-30.06.23	01.04.22-30.06.22	01.01.22-30.06.22
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	3,823,016	4,430,360	-	-
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	138,778	(82,537)	(26,694)	(85,482)
Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ	-	-	-	-
Ընդամենը	3,961,794	4,347,823	(26,694)	(85,482)
Արտարժույթային գործառնություններից զուտ եկամուտներ				
Արտարժույթի առ ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	189,562	256,093	30,638	30,638
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(56,143)	(67,995)	7,536	7,536
Ընդամենը	133,419	188,098	38,174	38,174
Ընդամենը զուտ եկամուտ (ծախս) առևտրային գործառնություններից	4,095,213	4,535,921	11,480	(47,308)

Ծանոթագրություն 6. Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին

Ներդրումների գծով	01.04.23-30.06.23	01.01.23-30.06.23	01.04.22-30.06.22	01.01.22-30.06.22
Պահուստի սկզբնական մնացորդ	(10,625)	(16,532)	(17,011)	(16,648)
Պահուստին կատարված մասհանումներ	(147,700)	(141,793)		
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			426	63
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(147,700)	(141,793)	426	63
Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
Պահուստի վերջնական մնացորդ	(158,325)	(158,325)	(16,585)	(16,585)
Այլ ակտիվների գծով				
Պահուստի սկզբնական մնացորդ	(2,837)	(2,485)	(2,049)	(258)
Պահուստին կատարված մասհանումներ		(352)	(363)	(1,791)
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ				
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	-	(352)	(363)	(1,791)
Պահուստի օգտագործում	-	-	-	-
Պահուստի վերջնական մնացորդ	(2,837)	(2,837)	(2,412)	(2,049)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 7. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Հաշվարկված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(904,338)	(936,521)	(2,505)	(4,917)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	(4,890)	(7,783)	(3,034)	(6,067)
Առդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(4,800)	(8,791)	(1,440)	(3,600)
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(1,790)	(5,581)	(506)	(957)
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	(1,406)	(2,803)	(397)	(540)
Ներդրումային ընկերության շենքերի և սարքավորումների, փոխադրամիջոցների տեխնիկական սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(1,222)	(1,808)	(655)	(1,308)
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	(8,237)	(13,403)	-	(329)
Չփոխհատուցվող հարկեր և տուրքեր	(160)	(1,407)	(133)	(290)
Այլ վարչական ծախսեր	(93,683)	(134,834)	(29)	(46)
Ընդամենը	(1,020,526)	(1,112,931)	(8,698)	(18,054)

2023 թ. 2-րդ եռամսյակում աշխատողների թիվը եղել է 20, իսկ մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին աշխատավարձը՝ 835 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 8. Այլ գործառնական ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսեր	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Հասարակական կապերի գծով ծախսեր		(220)	-	-
Հիմնական միջոցների մաշվածության ծախսեր	(3,932)	(7,001)	(315)	(401)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	-	-	-	-
Ընդամենը	(3,932)	(7,221)	(315)	(401)

Ծանոթագրություն 9. Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

Շահութահարկի գծով ծախս	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22	01.04.21- 30.06.21	01.01.21- 30.06.21
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)		100,121	4,991	5,989
Հետաձգված հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)		(5,427)	(4,837)	(15,965)
Ընդամենը	-	94,694	154	(9,976)

Շահութահարկի գծով ծախսի և հաշվապահական շահույթի միջև փոխկապակցվածությունը.

	01.01.23- 30.06.23	Արդյունավետ դրույքաչափ %	01.01.22- 30.06.22	Արդյունավետ դրույքաչափ %
Շահույթը (վնասը) մինչև հարկումը	3,476,096		(43,201)	
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	625,697	18.00	(7,776)	18.00
Չհարկվող եկամուտներ	(107,574)	-	(58,431)	-
Հետաձգված հարկեր հարկային վնասի գծով	149,310	4.30	73,931	(4.92)
Ընթացիկ տարվա հարկային վնասի ազդեցություն	667,433	22.30	7,724	13.08
Չավազեցվող ծախսեր	3,476,096		(43,201)	
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	625,697	18.00	(7,776)	18.00

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը.

	Մնացորդն առ 31.12.2022 դրությամբ	Այլ համապարփա կ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Շահույթու մ կամ վնասում ճանաչված	Մնացորդ ն առ 30.06.2023 դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	4,803	-	38,843	43,646
Հիմնական միջոցների գծով		-	-	-
Այլ ակտիվների գծով		-	-	
Ստեղծված պահուստների գծով	4,803	-	(643)	4,160
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների գծով		-	39,486	39,486
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(246)	-	27	(219)
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվների գծով	-	-	-	-
Դեբիտորական պարտքերի գծով	-	-	-	-
Հիմնական միջոցների գծով	(75)	-	-	(75)
Այլ պարտավորությունների գծով	-	-	-	-
Ֆինանսական վարձակալության գծով	(171)	-	27	(144)
Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	4,557	-	38,870	43,427
Հաջորդ ժամանակաշրջան տեղափոխվող հարկային վնասի գծով	33,443	-	(33,443)	-
Ընդամենը Չուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորության շարժը	38,000	-	5,427	43,427

Ծանոթագրություն 10. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

Սույն ծանոթագրությունում բացահայտված է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթի հաշվարկման (հաշվարկման բանաձևերում որպես համարիչ և հայտարար օգտագործվող գումարների) վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01.04.23- 30.06.23	01.01.23- 30.06.23	01.04.22- 30.06.22	01.01.22- 30.06.22
Հաշվետու ժամանակաշրջանի Չուտ շահույթ (վնաս) հարկումից հետո	3,151,709	3,381,402	5,163	(42,864)
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի Չուտ շահույթ (վնաս)	3,151,709	3,381,402	5,163	(42,864)
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	64,000	64,000	60,000	62,000
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (վնաս)	49.245	52.834	0.086	(0.691)
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (վնաս)	49.245	52.834	0.086	(0.691)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԵԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 11. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	սա 30-06-2023	սա 31-12-2022
ՀՀ բանկերում ընթացիկ հաշիվներ	6,873,069	617,927
Ընդամենը	6,873,069	617,927
Վարկեր (տրամադրված փոխառություններ) և ավանդներ, այլ պահանջներ	406,400	564
Ռեպո (հետգնման համաձայնագիր)	-	-
Հաշվեգրած տոկոսներ	633	1
Ընդամենը	407,033	565
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 6)	-	-
Զուտ պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,280,102	618,492
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	17,022,017	-

Սույն հաշվետվություններում ներկայացված դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով օգտագործման որևէ սահմանափակում առկա չէ:

Ծանոթագրություն 12. «Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	սա 30-06-2023	սա 31-12-2022
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-
գանձապետական պարտատոմսեր	3,006,536	808,083
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	3,006,536	808,083
Այդ թվում՝ ՀՀ բանկերին ռեպո համաձայնագրով վաճառված	2,271,811	808,083
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	սա 30-06-2023	սա 31-12-2022
	<i>Ցուցակված</i>	<i>Ցուցակված</i>
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի		-
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	115,388	-
կապիտալի գործիքներ	700,231	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	815,619	-
Այդ թվում՝ ՀՀ բանկերին ռեպո համաձայնագրով վաճառված	-	-
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Ֆորվարդ	-	-
Ընդամենը	-	-
Ընդամենը «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	3,822,155	808,083

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԵՎ ՆՈՐԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 13. Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	առ 30-06-2023	առ 31-12-2022
ՀՀ պետական արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-
գանձապետական պարտատոմսեր	7,667,348	3,113,521
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	7,667,348	3,113,521
Հաշվեգրած տոկոսներ		5,805
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	5,805
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,667,348	3,119,326
Այդ թվում՝ ՀՀ բանկերին ռեպո համաձայնագրով վաճառված	1,303,099	3,198,425
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումների արժեքը կամ (հնարավոր կորուստների պահուստ) (ծանոթագրություն 8)	(158,325)	(16,532)
Զուտ ներդրումներ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներում	7,509,023	3,102,795

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 14. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Համակ. և կապի միջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Օգտագործման իրավունքով ընկերությանը պատկանող ՀՄ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	-	-		-
Մնացորդը 01.01.22	2,910	868		3,778
Ավելացում	3,464	673	22,169	26,306
Մնացորդը 31.12.22	6,374	1,541	22,169	30,083
Ավելացում	7,739	715	-	8,454
Մնացորդը 30.06.23	14,113	2,256	22,169	38,538
Կուտակված մաշվածություն	-	-		-
Մնացորդը 01.01.22	2,376	511	-	2,887
Ավելացում	1,589	113	3,715	1,703
Մնացորդը 31.12.22	3,965	624	3,715	8,305
Ավելացում	3,192	114	3,695	7,001
Մնացորդը 30.06.23	7,157	738	7,410	15,306
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	-	-		-
առ 30-06-2023	6,956	1,518	14,758	23,232
առ 31-12-2022	2,409	917	18,453	21,779

*Երկարաժամկետ օգտագործման իրավունքով ընկերությանը պատկանող հիմնական միջոցները ներառում են գրասենյակի համար վարձակալված տարածքը:
 Ընկերությունը 30.06.2023 թվականի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 15. Այլ ակտիվներ

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	առ 30-06-2023	առ 31-12-2022
Կանխավճար մատակարարներին	3,326	-
Տրված առհաշիվ գումարներ	2,008	
Կանխավճարներ բյուջեի գծով	-	-
Տրամադրված փոխառություններ	221,618	155,310
Տրամադրված փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	226,952	155,310
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթագրություն 6)	(2,837)	(2,485)
Այլ ակտիվներ	-	-
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	250	46
Այլ ակտիվներ	2,984,854	706,537
Ընդամենը	3,209,219	859,408

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 16. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	առ 30.06.2023	առ 31.12.2022
ՀՀ բանկեր		
Վարկային և փոխառության պայմանագրեր	5,973,663	429,022
Հաշվեգրված տոկոսներ	109,218	3,988
Ռեպո համաձայնագրեր	3,131,150	3,079,007
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,066	3,510
Այլ պարտավորություններ	-	33
Ընդամենը	9,217,097	3,515,560

Ծանոթագրություն 16.1 Պարտավորություններ այլ անձանց նկատմամբ

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց նկատմամբ	առ 30-06-2023	առ 31-12-2022
Ներգրավված փոխառություններ	226,363	197,300
Հաշվեգրված տոկոսներ	11	275
Ընդամենը	226,374	197,575

Ծանոթագրություն 17. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	առ 30.06.2023	առ 31.12.2022
Այլ պարտավորություններ	1,345,166	6,454
Ընդամենը	1,345,166	6,454

Ծանոթագրություն 18. «Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական պարտավորություններ

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	առ 30.06.2023	առ 31.12.2022
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» պարտավորություններ	-	851,630
Ընդամենը	-	851,630

Ծանոթագրություն 19. Պահուստներ

Պահուստներ	առ 30.06.2023	առ 31.12.2022
Սկզբնական մնացորդ	7,662	3,583
Պահուստին կատարված մասհանումներ	15,292	7,671
Պահուստի օգտագործում	(7,095)	(3,593)
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	8,197	4,078
Վերջնական մնացորդ	15,859	7,662
Արձակուրդայինի գծով	15,859	1,902
Աուդիտի գծով	-	5,760

Ընկերությունն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում և ներկայացվածից բացի պահուստավորում պահանջող այլ իրավական կամ կառուցողական պարտականություններ չունի: Ընկերության հանդեպ որևէ իրավական հայց հարուցված չկա: Ընկերությունն

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

Ծանոթագրություն 20. Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	առ 30.06.2023	առ 31.12.2022
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով`		
Շահութահարկի գծով	100,121	-
Եկամտային հարկի գծով	86,202	1,378
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ	214,040	-
Պարտավորություններ աշխատակիցների պարտադիր կենսաթոշակայինի և դրոշմանիշային վճարների գծով	158	166
Պարտավորություններ մատակարարների նկատմամբ	8,550	647
Ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորություն	14,068	17,505
Այլ պարտավորություններ արժեթղթերի առք ու վաճառքի գծով	23,450,158	-
Ընդամենը	23,873,297	19,696

Ծանոթագրություն 21. Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը 640,000 հազ. ՀՀ դրամ է, որը բաղկացած է 64,000 (վաթսունչորս հազար) հատ տեղաբաշխված սովորական անվանական բաժնեմասերից, որոնցից յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը կազմում է 10,000 (տասը հազար) ՀՀ դրամ: Ընկերության տեղաբաշխված բաժնետոմսերը լրիվ վճարված են:

Ծանոթագրություն 22. Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

Ընկերությունը սեփական կապիտալի այլ չբացահայտված տարրեր չունի:

Ծանոթագրություն 23. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են նրա` գործադիր տնօրենը, բաժնետերը, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք: Ընկերության` կապակցված կողմերի հետ գործարքներն իրականացվում են շուկայում գործող պայմաններին և տոկոսադրույքներին համապատասխան: Հաշվետու և համադրելի եռամսյակներում Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ իրականացրել է հետևյալ գործարքները.

	30/06/2023			
	Հաշվետու եռամսյակ		Համադրելի եռամսյակ	
	Գործարքի գումար	Չմարված մնացորդ	Գործարքի գումար	Չմարված մնացորդ
Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ, այդ թվում`				
Տրանսպորտային միջոցի վարձակալություն	2,700	-	2,700	-
Փոխառության ներգրավում	(44,197)	-	35,315	44,197
Փոխառության տրամադրում	44,303	221,618	22,005	177,315

Ծանոթագրություն 24. Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

24.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի (ակտիվների) կողմը չի կատարի իր պարտականությունը, և այդ պատճառով Ընկերությունը կկրի ֆինանսական կորուստներ: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից ներառյալ բանկերում պահվող դրամական

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

միջոցները և դրանց համարժեքները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը: Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով: Պարտքային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար Հնկերությունը գրավ չի վերցնում:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	Այլ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7,083,140	17,218,979	24,302,119
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	3,003,438	818,717	3,822,155
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,122,963	386,060	7,509,023
Այլ ակտիվներ	917,247	2,291,972	3,209,219
Ընդամենը ակտիվներ	18,126,788	20,715,728	38,842,516
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,217,097	-	9,217,097
Պարտավորություններ այլ անձանց նկատմամբ	39,816	186,558	226,374
Այլ պարտավորություններ	4,496,200	20,299,124	24,795,324
Ընդամենը պարտավորություններ	13,753,113	20,485,682	34,238,795
Զուտ դիրք	4,373,675	230,046	4,603,721

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	Այլ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ			
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	617,978	514	618,492
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	808,083	-	808,083
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,102,795	-	3,102,795
Այլ ակտիվներ	859,408	-	859,408
Ընդամենը ակտիվներ	5,388,264	514	5,388,778
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,217,097	-	9,217,097
Պարտավորություններ այլ անձանց նկատմամբ	197,575	-	197,575
Այլ պարտավորություններ	6,454	-	6,454
Ընդամենը պարտավորություններ	9,421,126	-	9,421,126
Զուտ դիրք	(4,032,862)	514	(4,032,348)

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

24.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկը հավանականությունն է, որ շուկայական տատանումների հետևանքով, մասնավորապես, առևտրական նպատակով պահվող ֆինանսական գործիքների ապագա իրական արժեքների փոփոխությամբ Ընկերությունը կկրի վնասներ: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով եկամտաբերության օպտիմալացումը:

24.3 Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկը այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Ընկերությունը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը: Ընկերության գուտ ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակներում:

2023 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ	II խմբի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-		-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	488,295	23,696,643	117,181	41,324,136
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	1,891,041	1,931,114		3,822,155
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	-	-		-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,122,963	386,060		7,509,023
Այլ	1,609	2,501,531	441,629	3,209,219
Ընդամենը ակտիվներ	9,503,908	28,515,348	558,810	55,864,533
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,232,648	392,904	179,465	3,805,017
Պարտավորություններ այլ անձանց նկատմամբ	186,558	1,558,582	12,958	1,758,098
Այլ պարտավորություններ	152	23,143,915	336,028	23,480,095
Ընդամենը պարտավորություններ	3,419,358	25,095,401	528,451	29,043,210
Զուտ դիրք	6,084,550	3,419,947	30,359	26,821,323

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ	II խմբի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-		-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	30,411	554,512	33,569	618,492
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	808,083	-	-	808,083
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,102,795	-	-	3,102,795
Այլ	170,648	680,577	8,183	859,408
Ընդամենը ակտիվներ	4,111,937	1,235,089	41,752	5,388,778
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,515,560	-		3,515,560
Այլ պարտավորություններ	217,271	-		217,271
Ընդամենը պարտավորություններ	3,732,831	-		3,732,831
Զուտ դիրք	379,106	1,235,089		1,655,947

Հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ արտարժույթային ածանցյալ գործիքներ առկա չեն:

24.4.Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Ընկերությանը բնորոշ է ֆինանսական գործիքների պորտֆելի իրական արժեքի կամ եկամտի/ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների տատանման արդյունքում: Ընկերության տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների գծով Ընկերության քաղաքականությունն է՝ գործարքներ կատարել այնպիսի մարման ժամկետ ունեցող ֆինանսական գործիքներով, որոնք լավագույնս համապատասխանում են ֆինանսական պարտավորությունների մարման ակնկալվող ժամկետներին: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույքի ռիսկի ազդեցությունը կարող է բարձր լինել՝ շուկայում գերիշխող տոկոսադրույքների տատանումների արդյունքում:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԵՎՆՈԹՎԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

24.4.Տոկոսադրույքի ռիսկ 2023թ. հունիսի 30

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6 ամսից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	իսբալանով	դրամով	իսբալանով	դրամով	իսբալանով	դրամով	իսբալանով	դրամով	իսբալանով	դրամով	իսբալանով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	488,295	23,813,824										
-ավանդներ							407,033					
-այլ	1609	2,943,160										
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» և «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝										1,931,114	1,891,041	
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ											3,006,536	
-կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ												
ամորտիզացված արժեքով չափվող արժեթղթեր										386,060	7,122,963	
Ընդամենը	489,904	26,756,984	-	-	-	-	-	-	-	2,317,174	9,014,004	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր	5,689,977	392904						6,082,881				
-ռեպո համաձայնագրեր	1,898,267	1,233,073										
-այլ		23,370,289					186,710	1,571,540				
Ընդամենը	1,898,267	24,603,362	-	-	-	-	186,710	7,654,421	-			
Զուտ դիրք	(1,408,363)	2,153,622	-	-	-	-	(186,710)	(7,654,421)	-	2,317,174	9,014,004	

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԵՎՆՈԹՎԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

24.4.Տոկոսադրույքի ռիսկ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6 ամսից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	դրամով	իսբերումով	դրամով	իսբերումով	Դրամով	իսբերումով	դրամով	իսբերումով	դրամով	իսբերումով	դրամով	իսբերումով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	29,846	588,081					565					
-ավանդներ							565					
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» և «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝											808,083	
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ											808,083	
-կարճաժամկետ պարտք. գործիքներ												
ամորտիզացված արժեքով չափվող արժեթղթեր											3,102,795	
Ընդամենը	29,846	588,081	-	-	-	-	565	-	-	-	3,910,878	
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝												
-ռեպո համաձայնագրեր	3,082,517						433,043					
-այլ	204,029											
Ընդամենը	3,286,546						433,043					
Զուտ դիրք	(3,256,700)	588,081	-	-	-	-	(432,478)	-	-	-	3,910,878	

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքներ.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվեու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվեու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Ակտիվներ				
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» և «իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	10	6.36	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող արժեթղթեր	10.5	-	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11.15	4	-	-

24.5 Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով: Արդյունքում, գնային ռիսկը ֆինանսական գործիքի շուկայական գնի փոփոխության հետևանքով կորուստ կրելու հավանականությունն է:

24.6 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը պայմանավորված է այնպիսի դրսևորմամբ, որ Ընկերությունը կարող է հանդիպել դժվարությունների ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար միջոցներ հայթայթելիս:

Այն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում, որը բնական է ֆինանսական հաստատությունների համար, ինչն էլ պայմանավորված է իրականացվող գործարքների տարբերություններով և դրանց հետ կապված անորոշությամբ: Ընկերությունը վարում է իրացվելիության կառավարման քաղաքականություն՝ բանկային հաշիվներում պահելով բավարար միջոցներ, ինչպես նաև պահելով բարձր իրացվելիություն ունեցող ակտիվներ՝ գործառնական պարտավորությունները ժամանակին մարելու նպատակով:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

<i>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</i>	<i>Մարմանը մնացել է</i>					<i>Անժամկետ</i>	<i>Ընդամենը</i>
	<i>մինչև 1 ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-6 ամիս</i>	<i>6-12 ամիս</i>	<i>1 տարուց ավելի</i>		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում							
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. Նկատմամբ	6,873,069				407,033		7,280,102
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ							
Արժեթղթեր, այդ թվում՝							
«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող»					3,822,155		3,822,155
Սնորոտիզացված արժեքով չափվող					7,509,023		7,509,023
Այլ պահանջներ	3,209,219						3,209,219
Պայմանագրային պահանջներ**			196,750	196,750	5,115,500		5,509,000
<i>Ընդամենը</i>	<i>10,082,288</i>	-	196,750	196,750	16,853,711		27,329,499
<i>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</i>	<i>Մարմանը մնացել է</i>					<i>Անժամկետ</i>	<i>Ընդամենը</i>
	<i>մինչև 1 ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-6 ամիս</i>	<i>6-12 ամիս</i>	<i>1 տարուց ավելի</i>		
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,217,097				6,082,881		15,299,978
Այլ պարտավորություններ	23,676,532				1,571,540		
Պայմանագրային պարտավորություններ***	5,118				12,150		17,268
<i>Ընդամենը</i>	<i>9,222,215</i>	0	0	0	6,095,031		15,317,246

ՖԻԼԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԵՎՆՈԹՎԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

<i>ԱԿՏԻՎՆԵՐ</i>	<i>Մարմանը մնացել է</i>					<i>Անժամկետ</i>	<i>Ընդամենը</i>
	<i>մինչև 1 ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-6 ամիս</i>	<i>6-12 ամիս</i>	<i>1 տարուց ավելի</i>		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում							
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	617,927.0				565		618,492
Հաճախորդների նկատմամբ պահանջներ							
Արժեթղթեր, այդ թվում՝							
<i>«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող»</i>					808,083		808,083
<i>Սնորսիզացված արժեքով չափվող</i>					3,102,795		3,102,795
Այլ պահանջներ	859,408						859,408
Պայմանագրային պահանջներ**			196,750	196,750	5,509,000		5,902,500
<i>Ընդամենը</i>	1,477,335		196,750	196,750	9,420,443		11,291,278
<i>ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</i>	<i>Մարմանը մնացել է</i>					<i>Անժամկետ</i>	<i>Ընդամենը</i>
	<i>մինչև 1 ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-6 ամիս</i>	<i>6-12 ամիս</i>	<i>1 տարուց ավելի</i>		
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,515,527				433,010		3,948,536
Այլ պարտավորություններ	197,575						197,575
Պայմանագրային պարտավորություններ***	6,432						6,432
<i>Ընդամենը</i>	3,719,534						3,719,534

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 25. Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալը՝ ապահովելու համար գործունեության շարունակականությունը՝ առավելագույնի հասցնելով Ընկերության շահութաբերությունը՝ պարտքի և սեփական կապիտալի հավասարակշռությունն օպտիմալացնելու միջոցով: Ընկերության կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ ի թիվս այլ միջոցների, ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված սահմանաչափերով: Ընկերությունն ապահովել է համապատասխանություն կապիտալի պահանջների հետ կապված բոլոր արտաքին պայմաններին: Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից:

	30/06/2023	31/12/2022
Կանոնադրական կապիտալ	640,000	640,000
Գլխավոր պահուստ	71,479	71,479
Ընթացիկ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ	3,381,402	-
Նախորդ ժամանակաշրջանի չբաշխված շահույթ	138,501	138,501
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-
Ընդամենը	4,231,382	849,980

Հաշվետու ժամանակաշրջանի կապիտալի համարժեքություն

Ամիսը	Հիմնական կապիտալի հաշվեկշռային մեծություն	Ընդամենը կապիտալ	Նորմատիվային սեփական կապիտալի հաշվարկի համար անհրաժեշտ հիմնական կապիտալից պակասեցվող գումարներ	Նորմատիվային հաշվարկին մասնակցող Հիմնական կապիտալ	ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվային կապիտալի նվազագույն մեծությունը
Հունվար	687,585	687,585		687,585	300,000
Փետրվար	845,766	845,766		845,766	300,000
Մարտ	1,093,134	1,093,134		1,093,134	300,000
Ապրիլ	1,650,319	1,650,319		1,650,319	300,000
Մայիս	3,523,064	3,523,064		3,523,064	300,000
Հունիս	3,847,067	3,847,067		3,847,067	300,000

Նախորդ ժամանակաշրջանի կապիտալի համարժեքություն

Ամիսը	Հիմնական կապիտալի հաշվեկշռային մեծություն	Ընդամենը կապիտալ	Նորմատիվային սեփական կապիտալի հաշվարկի համար անհրաժեշտ հիմնական կապիտալից պակասեցվող գումարներ	Նորմատիվային հաշվարկին մասնակցող Հիմնական կապիտալ	ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված նորմատիվային կապիտալի նվազագույն մեծությունը
Հունվար	867,012	867,012		867,012	300,000
Փետրվար	864,901	864,901		864,901	300,000
Մարտ	819,038	819,038		819,038	300,000
Ապրիլ	785,844	785,844		785,844	300,000
Մայիս	831,231	831,231		831,231	300,000
Հունիս	824,140	824,140		824,140	300,000

Ծանոթագրություն 26. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

- 1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),
- 2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),
- 3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նրանց շուկայական գնանշման վրա, առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե շուկայական գնանշումը հասանելի չէ, գործիքի իրական արժեքը չափվում է կիրառելով գնորոշման մոդելներ կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկան:

Երբ կիրառվում է զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկան, գնահատված ապագա դրամական հոսքերը հիմնված են դեկավարության լավագույն գնահատականների հիման վրա և զեղչման դրույքը նմանատիպ պայմաններով գործիքի տոկոսադրույքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Երբ գնորոշման մոդելներն են կիրառվում, ներմուծվող փոփոխականները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շուկայական համապատասխան փոփոխականների վրա:

Ծանոթագրություն 27. Գրավադրված ակտիվներ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավադրված ակտիվներ չունի:

Ծանոթագրություն 28. Ընդունված գրավ

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը գրավով ապահովված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 29. Պարտավորությունների չկատարում/խախտում

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության կողմից պայմանագրային պարտավորությունների խախտում չի եղել:

«Կուր Ինվեսթ» ՓԲԸ դեկավարության հայտարարությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված եռամսյակի գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և Ընկերության բաժնետիրական կապիտալի փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՄ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

ՖԻԼԱՆՍԱԿԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- Լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՄ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները պատկերացում կազմեն Ընկերության ֆինանսական վիճակի և կատարողականի վրա որոշակի գործարքների, այլ իրադարձությունների և պայմանների ունեցած ազդեցության մասին,
- Ընկերության գործունեության անընդհատությունն ապահովելու կարողության գնահատման համար:
Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝
- Ընկերության ներքին վերահսկողության արդյունավետ և ողջամիտ համակարգ մշակելու, ներդնելու և պահպանելու համար,
- Համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն Ընկերության գործառնությունները արտացոլելու և ներկայացնելու և ցանկացած ժամանակ Ընկերության ֆինանսական վիճակը ողջամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու համար, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռեն ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՄ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառման վարումը կազմակերպելու համար,
- Ընկերության ակտիվների անվտանգության ապահովման համար ինելամիտ քայլերի իրականացման համար,
- Խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

Արմեն Տեր-Հակոբյան

Գործադիր տնօրեն

Արմեն Ազիզյան

«ՍթեփԱփ» ՍՊԸ ներկայացուցիչ

14 հուլիսի 2023